

Skrydis

Žiema. Sėdžiu pamokoje ir pro langą matau skrendantį paukštį. Jo aukštyn ir žemyn judančius sparnus, išmargintus įvairiaspalvėmis plunksnomis. Galbūt jis skrenda į pietus žiemoti arba atgal į savo lizdą pas ką tik iš kiaušinių išsilukštenusius jauniklius. Gal vis dėlto gyvūnėlis tiesiog ieško maisto. To aš niekada nesužinosiu. Taip pat kaip ir nesužinosiu, koks jausmas yra skristi. Gal tai lyg koks išsilaisvinimas, tas pakilimas nuo žemės, atitrūkimas nuo gyvenimo.

Įdomu, kaip jautėsi žmonės 1918 metų vasario 16 dieną. Gal kaip paukščiai, pakilę į pirmąjį savo skrydį. Gal tai buvo visiškai kitokia, dar įdomesnė patirtis?

Mes niekada to nesuprasim, nes jau gimėme laisvoje šalyje ir kartais esame per mažai už tai dėkingi.

Deimantė

Laisvė

Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena, tai mūsų, lietuvių, tautos šventė. Už lango siaučia vėjas, šalta, tirpsta sniegas, bet mano širdis šią dieną džiaugiasi. Mane užlieja šiltas pasididžiavimo jausmas. Atrodo, visame mieste sklindo ypatinga nuotaika. Trispalvės šoka vėjyje, o mano mintyse skamba mūsų tautos dainiaus, Justino Marcinkevičiaus, eilės, suskambėjusios dainoje „Laisvė“: „Tai uždaryk mane, Tėvyne, savyje, kaip giesmę gerklėje mirtis uždaro. Taip, kaip uždaro vakarą naktis, o tu man atsakai: aš – tavo laisvė.“ Žodis „laisvė“ man labai brangus. Be laisvės žmogus negali būti laimingas. Sunku įsivaizduoti, kaip žmonės išliko stiprūs savo dvasia ir tikėjimu, tiek metų kentę svetimšalių priespaudą, nepalūžo kovoje dėl Tėvynės.

Žmogus gimęs būti laisvas, kad galėtų kurti, svajoti, daryti tai, ką sako širdis.

Jaučiuosi dėkinga lietuvių puoselėtojams: knygnešiams, mokytojams, poetams, kurie dėjo visas pastangas, aukojo savo gyvenimus, kad Lietuva vėl galėtų išskleisti savo laisvės sparnus...

Gabrielė

Paukščiai

Kiekvieną rytą pusryčiaudamas sėdžiu prie lango ir žiūriu, kaip paukščiai skraido padebesiais. Prisimenu, ką jie simbolizuodavo anų laikų žmonėms. Laisvę, kurią taip sunkiai iškovojoje. Negalėjo tais laikais Lietuvos gyventojai lengvai „skraidyti“ kaip paukščiai – tai tik buvo svajonė, kuri dėl daugelio narsuolių drąsos išsipildė. Pasiukojo ne vienas, nebijojo prarasti savo gyvybės. Svarbiausias jų tikslas šviesesnė ateitis. Galiu tikrai sakyti, kad jiems pavyko. Labai džiaugiuosi, kad šiems herojams paminėti yra ir jiems skirtos šventės.

Manau, mes to nepamiršime, juk labai svarbu minėti šias svarbias dienas ir pagerbti herojų milžinišką drąsą ir pasiaukojimą. Dėl to mes galime gyventi saugiai, ramiai, turime galimybę reikšti savo nuomonę. Šių žmonių dėka mes visi galime jaustis kaip paukščiai, galintys laisvai skrajoti ne tik mintyse.

Matas

Ašara...

Mano guminiai batai sklidini vandens. Drėgmė jau seniai persigėrė pro kojines, pasiekė kojų pirštus. Sudrebu. Lietaus lašai krenta iš giedro dangaus. Lietus, matyt, greitai liausis, ar ne?

Tik. Tik. Tik. Šis ritmas zvimbia mano ausyse, užima mintis.

Tik. Tik. Lašelis nurieda veidu, pasiekia lūpas. Pajuntu jo skonį.

Kodėl iš dangaus krenta sūrus vanduo?

Išgirstu griausmą. Net nepažvelgusi aukštyn, jaučiu, kaip ką tik giedras dangus niaukiasi, tamsėja, pyksta. Liūtis sustiprėja su šviesos pliūpsniu. Kažkokia tolina mano esybės dalis iš visų jėgų šaukia, kad reikia susirasti užuovėją, užsilipti ant aukšto kalno, kur manęs nepasieks augantis vandenynas; kur nebereiks drebėti iš šalčio. Nustumiu ją, nes tikrai tikiu, kad lietus tuoj pasibaigs.

Laukiu. Vandens lygis jau siekia smakrą. Jausdama, kaip plaučiai prisipildo vandens, spėju prarasti viltį dėl Tavo.

Kai išplauksiu iš šio beribio vandenyno, apsigyvensiu po žeme; ten, kur Tavo dangiškos ašaros nepasieks manųjų skruostų.

Aleksandra

Sąžinė

Sąžinė – vidinė žmogaus savybė, pagal kurią žmogus atskiria gerą ar nedorą kito žmogaus elgesį. Ją turime visi, bet ne visi klausome. Kartais jos labai sunku neklausyti, jeigu ji labai stipri. Niekas negauna ar negimsta su stipria sąžine, kuri neleidžia mums įžeisti kitų, elgtis nedorai. Visų pirma, ją turi diegti tėvai, nes jie už tave visiškai atsakingi. Užaugus visas šitas darbas atitenka į tavo paties rankas. Sąžinė neugdoma jos neklausant. Ji lyg balsas iš sielos vidaus, sakantis, kaip turi ar turėjai pasielgti.

Ar sąžinė geras dalykas? Ji juk trukdo mums jaustis gerai po rimtų, audringų pokalbių.

Ar negerai jos neturėti?

Mantvydas

Banga

Vasara. Palangos pliažas. Su šeima radom vietą, kur nėra žmonių. Ramu. Jaučiu, kaip vėjas pučia man į veidą. Šiltas smėlis man po kojomis. Einu prie jūros. Žiūriu į tolį. Didelės bangos dūksta. Viena banga man atplaukia prie kojų. Pajuntu vandenį. Vanduo šaltas. Einu gilyn į jūrą. Bangos tykšta ant manęs. Tokiame karštyje labai malonus šaltas vanduo. Kaip ramu ir gaivu. Paneriu po vandeniu. Paliečiu jūros dugną. Išneriu. Matau dideles bangas ir žmones ant jų. Kaituotojai taip drąsiai čiuožia per dideles bangas. Kai kurie virsta, kai kurie išlaiko didelių bangų stiprumą. Bangos jiems tikrai lengvai nepasiduos.

Sonata

Šuolis

Lietingą rudens vakarą, kai besileidžianti saulė apglobia savo rausvais spinduliais žemę, mažas berniukas šuoliuoja per balas stengdamasis nesuslapti ir neišsipurvinti mažų baltų batukų. Jis tikisi sausas grįžti namo, jam tereikia peršokti lietaus nutiestas kliūtis.

Kiekvienam iš mūsų gyvenimas yra paruošęs nemalonių kliūčių, kurių neįveikę galim likti purvini.

Berniukas neskuba šokti per balas, jis atsitraukia, įsibėgėja ir apgalvoja, kuria koja atsispirs, kad šuolis būtų užtikrintas – tai būtų sėkminga pergalė, nes liktų sausas.

Gyvenimas mums yra paruošęs daug įvairių šuolių, kaip šuolis į pilnametystę, suaugusiųjų gyvenimą, šuolis per patį save, savo sunkumus ir vargus, šuolis į naująjį neregėtą pasaulį, kurį dėliojame ir kuriame patys, kaip sugebame ir norime. Pasaulis mus kiekvieną dieną išmokina ko nors naujo ir nematyto, dėl to mums ir yra įdomu gyventi, nes niekad negalime nuspėti, šokdami per gyvenimo nutiestus sunkumus, ar peršoksime, ar suklypsime, bet bandyti ir klysti yra privaloma, nes išsigandę ir neperšokę liksime stovėti vietoje.

Upė

Ašara

Ašara – džiaugsmo, laimės, liūdesio, ilgesio, skausmo, netekties, sielvarto, meilės, neapykantos...

Kiek emocijų telpa į tą mažą lašelį, kuris šiek tiek didesnis už aguonos grūdą, kuris daug kartų skaidresnis už krikštolo krislą.

O koks jos gylis! Neišmatuojamas ir neišsemiamas! O kaip dažnai mes skandiname savo vidinę būseną ir emociją ašaroje. Viename skaidriame lašelyje kiek tuščių žodžių netenka prasmės. Juk kartais pastebime žmogų, esantį šalia, tik tada, kai jis pravirksta. Štai kokia tyli jėga užkoduota ašaroje.

Mamos ašara brangiausia pasaulyje, nes į ją sudėtos mintys, viltys ir išgyvenimai dėl savo vaikų. Džiaugsmo ašaromis jos pasitinka gimusį kūdikį, nerimo ašaromis išleidžia į darželį ar mokyklą, vilties ašaromis palydi į savarankišką gyvenimą. Sielvarto ašaros slegia, išlydint sūnus ginti Tėvynės ir laimės ašaros liejasi juos pasitinkant sugrįžtančius. Jos verkia tyliai tyliai, paslapčiomis, kad niekas nepamatytų.

Ašara – džiaugsmo ar skausmo, laimės ar liūdesio, stebuklingas vaistas, kuriuo gydome.

Matas

Sąžinė

Sąžinė, mano manymu, yra viena vertingiausių žmogaus vertybių, nes labiausiai nekenčiu, kai man meluoja ar bando mane apgauti, apmulkinti. Tokie žmonės mano, kad yra gudriausi, bet aš asmeniškai tokius žmones galiu atpažinti visai nesunkiai.

Visai nesuprantu tokių žmonių. Jei nenori eiti su manim į lauką, tiesiog taip ir pasakyk, o ne bandyk įtikinti, kad jau trečią dieną iš eilės, tuo pačiu laiku eini pas dantistą.

Taigi man sąžinė yra tikrai vienas svarbiausių žmogaus, draugo savybių.

Tomas

Paukštis

Sapnuoju. Esu Paukštis. Kylu, skrendu. Skraidau po man tokią svarbią gimtinę – Lietuvą.

Saulė leidžiasi. Matau neapsakomą Lietuvos kraštovaizdį. Matau miškus, kuriuose kadaise slapstėsi ir už Lietuvos laisvę kovojo miško broliai.

Skrendu virš beribių laukų. Matau žmones, dirbančius laukuose.

Skrendu toliau. Matau džiaugsmą.

Nutolstu tolėliau, apsiniaukia, lynoja. Jaučiu skausmą ir liūdesį žmonių akyse.

Aš esu paukštis, nežinau, kodėl man išvis kažkas čia rūpi. Nežinau, kodėl išvis aš egzistuoju...

Kokia gyvenimo prasmė? Nežinau ir kas mane čia laiko, kodėl aš neišskrendu iš šio krašto. Seni, labai seni, praeito gyvenimo prisiminimai mane čia – gimtinėj – laiko.

Esu Paukštis ir nieko daugiau.

Marius

Man šešiolika

Trylikos pradėjau bijoti savo šešioliktojo gimtadienio. Dabar – tik skaičius.

Lygiai po dviejų šimtų devyniasdešimt ir vienos dienos, įskaitant šią, niekas nepasikeis? Žinau, kad šiame, virš septynių milijardų devynių šimtų milijonų žmonių kupiname pasaulyje ir toliau jausiuosi maža. Todėl turbūt taip niekas nepasikeis.

Pakeisk pasaulį! Jei negali nei balsuoti, nei įgyti teisę vairuoti B ir A2 kategorijos transporto priemonės, nei turėti nekilnojamo turto – ką tu gali? Kita vertus, bent nemoki mokesčių. Velnias žino, kiek mes turime gyvenimų ar kelintas dabar, bet tu gali šokti lietuje, nes kai tau sueis šešiolika, niekas nepasikeis. Dar gali spjauti į šulinį ir paskui iš to paties atsigerti, eiti į bažnyčią arba to nedaryti. Tu nesustabdomas, na, gal tik pasekmės tave stabdo.

Subręsk! Pasirinkimai tavo rankose – ar šoksi nuo skardžio, kai šoks tavo draugai?

Ar mesi kelią dėl takelio?

Kada nors tau sueis šešiolika, septyniolika, aštuoniolika – pilnametystė. Pilnametis nereiškia visavertis, juk dauguma suaugusiųjų tuščiaviduriai, nebūk toks. Būk toks, būk anoks, kvėpuoti nelygu gyventi.

Mano vienas didžiausių gyvenimo pasiekimų yra, kad esu metro septyniasdešimties, ir žinau, kad kai man sueis šešiolika, – gyvenimas tęsis.

„Svarbu ne kaip miršti, o kuo tapęs miršti“ – tu dar turi laiko.

Emilija

Banga

Sugriuvus dangui, vanduo pakliuvo po audros diktatūra.

Ir ta šventa banga patapo šėtonišku agresoriumi.

Ji smarkiai plaka save net, rodos, maurų sluoksniai krantinėje pasiliko.

Aš susigundęs įneriu į vidų...

O jos viduj pirminė būseną – chaosas.

Per drumzliną skystį nieko nematau, bet aš jaučiu, kad kadais lyg motinos lopšys vanduo patapo mano priešu.

Akys aklos, o ausis kamuoja bangomūšos taktai. Jaučiu, lyg iki pat ląstelių ši banga manyje pakito.

Mano kūnas nušiorpo nuo srauto šalčio, griežtumo.

Susisuku, lyg pati būčiau bangos ketera, į embriono pozą.

Absolūtus atsiribojimas, nirvana.

Dangus prašvito, debesų neliko, tik smėlio krisleliai įrėmina ką tik įvykusią dvikovą.

Dvikovą tarp mano kūno, sielos ir gamtos stichijos.

Srovė pagimdė mane naują, stiprią, sąmoningą.

Ji leido kurti taip, kaip kūrė Botičelis tapydamas „Veneros gimimą“.

Banga – tai šventykla, kuri saugo, krauna tavo esybę. Ji kaip lopšys susuka ir supa. Sups, kol suprasi, jog tu esi vertingas.

Emma

Man šešiolika

Pilka diena, sunkus dangus, nykus pasaulis. Stoviu vienas kaip stulpas žvilgsniu košdamas aplink. Šalia manęs šiek tiek sujuda sunkios eglių šakos, lyg gedulo skraistės, lyg kažką vis geriau paslėpdamos. Nereikia vargintis, man neįdomu.

Nesugalvoju, kuo užsiimti, ir net nejaučiu, kad to užsiėmimo man šiandien ir šiame gyvenime išvis reiks.

- Gal į centrą? – iš kažkur staiga atsiradęs paklausia Eimantas.

Pagalvoju mintyse, kad pasiūlymas yra visiška nesąmonė, jaučiu, kad aš pats esu tas centras, tik kažkodėl niekam nesvarbus ir nematomas.

Patyliu. Stoviu toliau, niekur neskubu, nenoriu namo. Nenoriu to užmetamo klausimų voratinklio apie mano dieną ir paruošto plano, ką turiu šiandien, šiais metais ir visą gyvenimą nuveikti.

Šalta. Vėluoja autobusas.

Man šešiolika.

Herkus

Man šešiolika

Štai ir suėjo man šešiolika. Nors, rodos, tik vakar sėdėjau smėlio dėžėje ir gaminau įvairius patiekalus iš puraus smėlio. Rodos, tik vakar maudžiausi ežere, kol lūpos tapo mėlynos lyg naktinis dangus.

Jau šešiolika, nors dar nepajutau tikrosios meilės.

Jau šešiolika, bet gyvenimo tikslas lig šiol nežinomas.

Jau šešiolika ir dar nežinau, ką reiškia gyventi. Noriu sugrįžti atgal, vaikystėn, kai niekas nerūpėjo, kai nekankino stresas ar nuolatinis nuovargis. Kol dar gyvenimo purvas nebuvo manęs sutepęs. Kuomet dar turėjau tą gražią violetinę suknelę su baltom gėlytėm ir pūstomis rankovėmis ir tuos vaikiškus segtukus su spalvotais vienaragiais. Kada dar mintys apie universitetą ar ilgametę karjerą mano proto nedrumstė.

Galiu svajoti, kiek noriu, apie kelionę laiku, bet, deja, tai neįmanoma, taigi privalau suprasti, kad **man jau šešiolika.**

Gabrielė

Banga

Ramiai siūbuoja jūra naktį. Ryškiai šviečia mėnulis vandens atspindyje. Kopos ilsisi. Susiglaudę medžiai pradeda ošti ir linguoti. Vanduo neramiai ir ritmingai tabaluoja. Viena banga, antra banga... Pamažu jos aukštėja. Kyla, kyla, atrodo, tuoj banga pasieksianti mėnulį. Tačiau staiga ji nebeišlaiko svorio ir lūžta. Viena po kitos bangos muša niekuo nenusikaltusią jūrą. Patekęs ten žmogus kažin ar grįžtų.

Nuvargęs jūros gaudimas pamažu tylą, purslai praretėja. Palaipsniui rimsta bangos ir mūša labiau ir labiau primena tas ramiai svyruojančias marias.

Bangos, kaip ir atsakomybė, gali mus užgožti. Artėjant terminui artėja ir banga. Kuo daugiau bangų, tuo sunkiau išplaukti iš jūros. Vis dėlto atlikus pareigą dingsta ir atsakomybės banga. Tad vertėtų atlikti visus darbus, kad kokia nors banga neprisėlintų už mūsų nugarų ir nenusitemptų į jūros centrą.

Laura

Laisvė

Daugelis galvoja, kad laisvas žmogus yra tas, kuris gali daryti, ką nori ir kada nori. Kitiems tai laisvė reikšti savo mintis. Tačiau ją galime suprasti ir kaip gyvenimą laisvoje šalyje. Manau, kad laisvas žmogus yra tas, kuris nebijo išreikšti savo minčių ir visada kovoja už savo šalį. Žmogus nebus laisvas, jei jo šalis nebus laisva. Mes turime dėkoti ir būti dėkingi žmonėms už tai, nes galim laisvai kalbėti, bendrauti ar keliauti. Ne vienas žmogus žuvo, kad mes galėtume taip gyventi, kaip dabar. Nevertina laisvės tie, kurie lengvai ją gavo, neįdėjo jokių pastangų dėl to.

Aš esu dėkingas kovojusiems už mūsų šalį ir džiaugiuosi gyvendamas laisvoje tėvynėje.

Arnas

Šuolis

Šiandien mano svarbioji diena. Jos laukiau neišpasakytai, bet nors ir kaip laukiau šios dienos nuo pat vaikystės, jaučiau, kaip kyla stresas, baimė. Šiandien mano pirmosios atletikos varžybos – šuolis į tolį. Ateinu į paskutinę treniruotę. Mane pasitinka trenerė. Ji mane sveikina ir kalba, kaip manimi didžiuojasi ir kiek per

kelerius metus daug pasiekiau. Jaučiu šilumą savo viduje, geras jausmas kažko pasiekti, ko taip neišsvajotai laukei. Tačiau to dar pasiekimu nelaikau. Mintyse mažčiau, kad pasieksiu tada, kai laimėsiu.

Ir štai ateina mano eilė pasirodyti varžybose. Prieinu prie nubrėžtos linijos, susikaupiu ir šoku.

Nuostabu! Puikus rezultatas. Laukdama atsakymo dėl laimėtojų galvojau apie šuolį ir kaip tuo metu jaučiausi. Supratau, kad šis šuolis man reiškė dar daugiau, nei tikėjausi. Tai buvo šuolis ir mano gyvenime, į kitą gyvenimo etapą. Jis man suteikė laisvės jausmą, lyg būčiau laisva nuo visko. Metai bėga ir aš augu, esu vis daugiau už ką nors atsakinga, už savo poelgius taip pat.

Gyvenime svarbūs ne tik laimėjimai, bet ir kiek pastangų į tai įdėjai, kiek tam skyrei laiko. Supratau, kad savimi didžiuosiuosi, net jei neužimsiu tos svajotos pirmosios vietos. Man buvo svarbu, kad aš jau tiek daug nuėjau ir gavau galimybę dalyvauti varžybose.

Na, štai ir girdžiu jau skelbiamus rezultatus...

Iveta

Man šešiolika

Sėdžiu palenkęs galvą ir žiūriu į savo atvaizdą pilkoje baloje. Galvoje, kaip katilė, verda mintys, o virš manęs plaukia debesų masyvas.

Pilki ir sunkūs, tarsi mano žodis, ištartas vakar pavargusiai mamai..

Kiti praslenka labai jau išsipūtę, nepamatuojami ir neaprėpiami, lyg užminta svajonė, ar neišsipildęs praeitų metų noras.

Matau ir baltų, gražių, pūkuotų debesiokų. Visai kaip pokštas, kurį iškrėčiau tėčiui šią vasarą, arba kaip cukraus vata kažkada vaikystėje, arba kaip pūkinė pagalvė...

Matau ir lygius, glotnius, vienodus debesų šuorus, kaip mano kasdienybė, buitis ar rutina. Kaip kasdienis autobuso maršrutas ar sumuštinis pusryčiams.

Viskas niekai – visi tie debesys ir kas iš jų išplaukia. Juk kasdien vėjas vis kitoks! Ir niekada nežinai, kokį orą jis atneš – ką naujo ir įdomaus sužinosiu ar patirsiu, kokius nematytus debesų viražus išvysiu.

Įdomiau – ką tame balos atspindyje pamatysiu po kokių dešimties metų..?

Dominykas

Laisvė

Vienas iš labiausiai žeminančių būdų nubausti žmogų yra atimti iš jo laisvę. Pavyzdžiui, kai žmogus patenka į kalėjimą, iš jo atimama laisvė, todėl jis kenčia, o tai ir yra bausmės esmė. Laisvės trūkumas žmogui suteikia pamokų. Jei žmogus praranda laisvę, tada jis iš tiesų įvertins laisvę.

Laisvės idėja – būti gerbiamam ir naudingam visuomenei. Laisvė svarbi kiekvienam žmogui. Tai yra prigimtinė teisė, su kuria žmonės gimsta. Niekas neturėtų kelti grėsmės mūsų laisvei, atimti iš mūsų šios teisės. Kai laisvė garantuota, galiu laisvai mąstyti, eiti ten, kur noriu, sakyti savo nuomonę, nebijodamas žmonių,

kuriems mano nuomonė nepatinka. Bet laisvė nėra absoliuti, ji turi būti ribojama. Negalima daryti, ką nori, ir sakyti: „Aš esu laisvas žmogus“. Laisvė neturi būti beribė.

Žmogaus laisvė baigiasi ten, kur prasideda kito žmogaus laisvė.

Rugilė

Sparnai

Kai buvau maža, kartu su broliu gelbėdavom kregždes ir žvirblius. Kiekvieną vasarą mums tekdavo tai daryti, nors to nenorėjome. Tiesiog negalėjau žiūrėti, kaip katė bando prakeiktą paukštį pagauti ir sudraskyti. Aš dažniausiai bandžiau „pagydyti“ paukščio sparną, o brolis rūpindavosi maistu. Visada susižavėjusi žiūrėdavau, kaip jie skrenda. Bet, žinoma, aš tebuvau pradėjusi mokyklą ir daug apie paukščius ir veterinariją nežinojau. Dėl to reikėjo kiekvieną paukštį paleisti iš prabangios kartono dėžės atgal į laukinę gamtą.

Dabar, kai šiek tiek užtelėjau, supratau, kad dabar man reikia ne paukščių sparnus gydyti, o savo. Nes kažkuriuo momentu gyvenime mano natūra nusprendė iš savęs pasigaminti pietus. Dabar esu ta katė, paukštis ir bejėgis vaikas.

Lyg būčiau užburtame cikle.

Ieva

Sninga...

Sniegas primena žiemą, šaltį, ledą. Žiema verčia pakeisti kai kuriuos žmogaus veiksmus.

Smagu stebėti, kaip sninga, ramu, kad už lango, saugu, šilta...

Gausus snygis primena laiko tėkmę, jis turi įtakos viskam, kas aplink tave.

Pirmasis sniegas neša laimę, tačiau pūga ne tokia džiugi. Snigti gali net tamsiausią nakties akimirką. Kartais sniegas neša džiaugsmą, ypač kai einame čiuožinėti nuo kalno. Jis taip pat gali nešti ir neviltį, kai keliai pasidaro slidūs ir dėl to nespėjame į darbus.

Tirpstantis sniegas praneša apie artėjantį pavasarį, upeliai pradeda vėl čiurlenti.

Elena

Kelias

Penkiolika. Prieš penkiolika metų gimiau ir tada prasidėjo mano gyvenimo kelias. Važiuodama gyvenimo keliu supratau, kad egzistuoja dar ir juntami, matomi keliai. Taigi, aš gyvenu kelyje, ant kelio, su keliu. Laimei, aš matau ir jaučiu juos visus, nes jeigu ne 1918 metų vasario 16 diena, Lietuvos valstybės atkūrimo diena, kažin, ar turėčiau tokią galimybę. Ar aš iš viso būčiau išvydusi dienos šviesą? O gal turėčiau kitą tėtį? Jei išvaizda būčiau tokia pati penkiolikmetė kaip dabar, neabejoju, kad tikslai, norai ir užsiėmimai būtų visai kitokie. Turbūt siekčiau tos visų trokštamos laisvės ir nepriklausomybės kaip ir kiti. Bet mes niekada nežinome, kur kelias mus nuves rytoj. Link ketvirtojo kelio pažinimo ar vieno praradimo?

Taigi, Vasario 16 diena yra ta diena, kai aš švenčiu savo laisvą kelią ir kelionę! Tikiuosi, kad galėsiu tęsti juos abu ir neteks prarasti nei vieno...

Goda

Gerumas

Šiandien ir vėl einu mišku tolyn. Medžių ošimas lyg gaivinanti ramybė. Upelio čiurlenimas lyg skubantis švarus vanduo. Paukščių čiulbesiai, lyg rytą kelianti giesmė. Žuvų judesiai upely lyg tylūs gyvenimo garseliai. Baikšti stirna bando išgyventi. Skruzdėlių bruzdėjimas lyg užimti miesto darbai.

Šiandien ėjimas mišku pravalo galvą, prisikaupusią liūdesio, pykčio, streso, baimės. Žiūriu, kas vyksta miške, klausausi aplinkui keliamų garsų. Mintys aiškios, lyg dušas lengvai nuplovė prisikaupusį purvą.

Ėjimas mišku tampa ramus, smagus. Tiesiog gera. Gerumas. Rodos, gerumas mane užplūdo, nuslinkus liūdnoms mintims. Gerumas apima ir po smagių veiksmų.

Bet gerumas gali ir netikėtai išnykti.

Ignas

Paukštis

Skrydis. Aukštis. Kelionė virš žemiausių lygumų, virš aukščiausių kalnų, virš upių ir klonių. Sparnai, skrodžiantys vėją, ir to padaro, kuriam jie priklauso, akys, galinčios pamatyti didžiausių ir įvairiausių platumų grožį ar baisybes.

Laisvė. Galimybė skristi, kur nori ir kada nori. Pamatyti geidžiamiausius vaizdus, įgyti norimos patirties, pasirinkti savąjį gėrį ir atstumti bereikalingą blogį. Tačiau net ir, rodos, laisviausi padarai pasaulyje yra varžomi. Jų instinktai liepia saugotis stipresnių priešų, kurti šeimas, nekeliauti į nepažįstamas vietas. Kai kuriems – rudenį palikti gimtuosius namus ir sugrįžti tik pavasarį. Bet kas nutiktų, jeigu jie gautų visą įmanomą laisvę? Kiltų chaosas. Prasadėtų kovos tarp silpnų ir stiprių, kurias pradėtų tiek viena, tiek kita pusė. Kurtųsi mažiau šeimų, jie skristų į pražūtingas vietas to nežinodami. Visa tai smarkiai praretintų jų gretas, kol galiausiai visi išnyktų.

Fausta

Man šešiolika

Sėdžiu palenkęs galvą ir žiūriu į savo atvaizdą pilkoje baloje. Galvoje, kaip katilė, verda mintys, o virš manęs plaukia debesų masyvas.

Pilki ir sunkūs, tarsi mano žodis, išstartas vakar pavargusiai mamai..

Kiti praslenka labai jau išsipūtę, nepamatuojami ir neaprėpiami, lyg užminta svajonė, ar neišsipildęs praeitų metų noras.

Matau ir baltų, gražių, pūkuotų debesiojų. Visai kaip pokštas, kurį iškrėčiau tėčiui šią vasarą, arba kaip cukraus vata kažkada vaikystėje, arba kaip pūkinė pagalvė...

Matau ir lygius, glotnius, vienodus debesų šuorus, kaip mano kasdienybė, buitį ar rutina. Kaip kasdienis autobuso maršrutas ar sumuštinis pusryčiams.

Viskas niekai – visi tie debesys ir kas iš jų išplaukia. Juk kasdien vėjas vis kitoks! Ir niekada nežinai, kokį orą jis atneš – ką naujo ir įdomaus sužinosiu ar patirsiu, kokius nematytus debesų viražus išvysiu.

Įdomiau – ką tame balos atspindyje pamatysiu po kokių dešimties metų..?

Dominykas

Daina Lietuvai

Lietuvos valstybės atkūrimo diena – Vasario 16-oji. Atsikeliu iš lovos ir žinau, kad ši diena yra išskirtinė mūsų tautai ir valstybei. Lietuvai tai labai svarbi šventė. Žinau, kad ši diena prieš šimtą ketverius metus buvo lemtinga mūsų dabarčiai ir ateičiai. Įsijungiu televizorių, transliuoja programą Lietuvos valstybės dienai paminėti. Iškeliamą vėliava ant Gedimino kalno, rodo žmones, apsirengusius Lietuvos tautiniais drabužiais, jie dainuoja, susikibę rankomis linguoja. Kasmet tą dieną pagerbiame kovotojus už Lietuvos laisvę ir dainuojame.

Taip, dainuojame, kadangi mūsų tauta visais istoriniais laikotarpiais, kad ir kaip sunku bebūtų, dainavo. Dainavimas mus jungia, suartina, padrąsina. Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“ mus, lietuvius, vienija. Mes dainuojame Lietuvai, dainuojame apie ją, dėkojame jai.

Taigi, dainos, kurias atliekame per valstybines šventes, skirtos Lietuvai.

Mes dainuojame dainą Lietuvai.

Kamilija

Aš esu geras žmogus

Pasaulyje yra gerų ir nedorų žmonių. Žmonės yra jų darbai. Tai viskas aišku: jei darai gera – tu esi geras žmogus, jei darai bloga – esi blogas žmogus. Jei tu esi pilkoje vietoje – tai tu paliktas interpretuoti, nes tu esi tiesiog žmogus, gyvenantis gyvenimą, nedarantis nei blogo, nei gero, žmonės gali pasirinkti, ką tavyje matyti. Tai, kad tu neturi draugų, kai kuriems gali reikšti, kad tave atstūmė pasaulis ir kad tu esi auka, bet kitiems tai gali reikšti, kad tu per daug išdidus, savanaudis, kuris mano, kad yra per geras su kitais bendraudamas.

Tu negali būti žmogus, kuris daro klaidų ir mokosi iš jų. Tu tiesiog esi blogas žmogus.

Melas yra nedoro žmogaus požymis, o aš nesutinku su beveik viskuo, ką čia parašiau.

Meda

Man šešiolika

Man šešiolika.. Man šešiolika?! Beveik šešiolika. Atrodo, laikas tiesiog išnyko, net vakar diena atrodo jau kaip sapnas, kuriame visa ta vaikiškumo laisvė dingo nepastebimai. Daug kas nebeatrodo taip, kaip

anksčiau, nes dabar dienos eina vis greičiau ir greičiau. Pagalvoju, kodėl aš mažčiau, ką aš veikiu, manydama, kad gyvenu filme arba kokioje knygoje ir kokį nuostabų paauglystės gyvenimą aš gyvenu. Tai padeda užsimiršti, kad jau tuoj būsiu ir dvidešimties, ir keturiasdešimties...

Kaip gera žinoti, kad esu kol kas dar tokia jauna, galiu mėgautis vasaros karščiu ir žiemos pūgomis. Smagu žinoti, kad nesu viena, turiu draugų ir tėvus ir dar vis esu saugi. Nežinau, kaip bus vėliau.

Kodėl turėčiau galvoti tik apie šio pasaulio baisumus, juk ne viskas yra taip blogai, kai pagalvoji.

Man šešiolika.

Amelija

Skrydis

Skrydis – visada kažkas ypatingo...

Grįžtu į Lietuvą. Į lėktuvą įleidžia gana greitai. Kylame. Kylant užgula ausis, lėktuvą apgaubia debesys, pasineriu į savo mintis. Į akis subėga šimtai smagiausių akimirkų: baseino purslai, šokoladinis fondiu, snieguotos kalnų kepurės, klampus, šlapias paplūdimio smėlis. Labai daug šviesos...

Mane pažadina piloto basas, netrukus leisimės. Pažvelgusi pro langą pamatau ją – Lietuvą.

Ankstyvas pavasaris... Samanoti miškai, pievų lygumos, kiek daug upių ir ežerų!

O! Vilniaus senamiestis, garsieji čerpių stogai. Kaip gražu, kaip miela, kaip sava.

Galvoju apie tą jausmą, kurį patirsiu nusileidusi, tą namų aurą, kuri apkabins mane lyg mama vaiką. Esu rami – manęs nenuvils, nes aš namie, čia mano Lietuva.

Ieva

Paukščiai

Žiemą su tėčiu gaminome inkilus parskrendantiems paukščiams. Pavasarį juos įkeliame į medžius.

Inkiluose apsigyvena varnėnai, zylės, žvirbliai... Ankstų rytą išėjusi į kiemą išgirstu tylų cypsėjimą, tai paukščių jaunikliai. Stebiu, kaip paukščiai tėvai rūpinasi savo mažyliais, kaip juos maitina ir ruošia tolesniam gyvenimui.

Paukščiukai tuoj paliks tėvų namus. Jų laukia pirmas skrydis iš inkilo, pirmas skaudus nutūpimas ant žemės, pirmas priešas, kuris tik ir laukia progos juos pagauti.

Susimąstau, kad ir manęs laukia toks pat likimas. Tėvai moko mane būti atsakingą: prižiūrėti namus, pasirūpinti savimi ir artimaisiais, priimti tinkamus sprendimus. Jie stengiasi paruošti mane savarankiškam gyvenimui, kaip tie paukščiai ruošia savo jaunikius.

Ema

Sninga

Išeinu į lauką, pakeliu akis į dangų, matau, kaip balti taškeliai lėtai leidžiasi, artėja link žemės paviršiaus ir nutupia ant medžių, namų, automobilių... Jie visokio dydžio. Maži ir dideli. Visokių formų. Kai kurie simetriški, kai kurie nelabai. Vieni apvalūs, kiti pailgi. Nuleidžiu akis, stebiu, kaip šalia manęs stovintys vaikai šokinėja, spygauja, nežino, kur dėti savo džiaugsmo pamatę iš dangaus krentančias snaiges. Jų vis daugėjo ir daugėjo.

Taip ir nepastebėjau, kaip snaigės lyg baltais dažais padengė žemę.

Susivokiau, kad sninga, prasidėjo žiema.

Lukas

Sąžinė

Sąžinė – tai balsas, kuris mus priverčia susimąstyti, kai pasielgiame netinkamai. Dažnai žmonės bando apsimesti, kad jie neturi sąžinės. Tačiau, kad ir kiek stengtųsi, jie niekaip negali sustabdyti sąžinės balso, esančio mūsų viduje. Sąžinę galime dar pavadinti žmogaus teisėju, kuri žmogų teisia už jo nedorus poelgius. Mes kiekvienas turėdami sąžinę galime suvokti savo poelgius bei jų pasekmes.

Žmogus gali meluoti, tačiau sau pačiam pameluoti negali – nuo sąžinės neįmanoma pabėgti.

Jeigu žmogaus nenubaus teismas, jį nuteis jo paties sąžinė.

Adolis

Banga

Banga – tai sūkurinis vandens judėjimas dėl vandens sukuriamos energijos. Tačiau tai ne vienintelė bangos reikšmė. Bangų pasitaiko ir žmonių gyvenime. Žmonės dažnai išstinka emocinės bangos. Tai įvyksta dėl įvairiausių priežasčių, kaip susikaupusio streso ar pykčio, artimojo netekties. Žmogus dažnai nepagalvojęs įskaudina artimą asmenį netinkamais žodžiais. Tokio žmogaus nereikėtų teisti, bet verta bandyti jį geriau suprasti ir padėti, nes jam pačiam sunku susitvarkyti su savo skaudžiomis emocijomis. Kilus emocijų bangai, nereikėtų jos ilgai laikyti savyje, nes ji ilgainiui pasidarys per didelė ir suniauks sveiką protą, todėl geriau pasikalbėti su kuo nors patikimu.

Taigi, žodis „banga“ gali būti pavartotas ir tiesiogine, ir netiesiogine prasme.

Lynė

Laisvė

Artėjant Vasario Šešioliktosios dienai noriu padėkoti žmonėms, kurie gynė ir saugojo savo ir mano tėvynę. Esu jiems dėkingas, kad man neteko gyventi okupuotoje valstybėje. Laisvė yra viena iš didžiausių ir svarbiausių žmogaus vertybių. Laisvėje žmogus pirmiausia atranda patį save, laimę laisvai mąstyti, kurti, dirbti, bendrauti ir patirti didžiulį džiaugsmą dėl viso to.

Nežinau, ką reiškia gyventi nelaisvėje, ir svajoju niekada to nesužinoti, bet žinau, kad turėčiau ją branginti, saugoti ir ginti. Tai yra ir visų mūsų pareiga.

Kadangi Lietuva atgavo savo nepriklausomybę palyginus neseniai, turime puoselėti ir vertinti galimybes, kurių mums suteikia nepriklausoma ir laisva valstybė.

Kostas